



บทที่ 2

## วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

### ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพเป็นส่วนหนึ่งของความแตกต่างระหว่างบุคคล และเป็นองค์ประกอบอันสำคัญยิ่งอย่างหนึ่งที่สามารถส่งผลกระทบต่อกระบวนการเรียนการสอน การประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตในสังคม เพราะพฤติกรรมต่าง ๆ ที่มนุษย์แสดงออกมานั้น ตัวบุคลิกภาพจะเป็นตัวก่อให้เกิดพฤติกรรมเหล่านั้นออกมา และจะเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมเพียงไร ก็แล้วแต่ว่าบุคคลนั้นมีบุคลิกภาพแบบใด

นักจิตวิทยาได้ให้ความสนใจในเรื่องของบุคลิกภาพมาก เพราะมีความเห็นว่าการศึกษเกี่ยวกับบุคลิกภาพจะช่วยให้เข้าใจพฤติกรรมในปัจจุบันของบุคคล และคาดคะเนพฤติกรรมในอนาคตของบุคคลได้ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักจิตวิทยาได้ค้นคว้าทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพขึ้นมา

บุคลิกภาพ (personality) มาจากคำว่า person ซึ่งมาจากภาษาลาตินว่า persona ซึ่งหมายถึงหน้ากากที่ตัวละครสวมเล่นละครหรือแสดงบนเวทีในสมัยกรีกโบราณ เพื่อแสดงไปตามที่บทบาทกำหนดไว้ โดยนักแสดงที่ใส่หน้ากากนี้จะเปิดเผยตัวของเขาเองด้วยการพูดและการกระทำ

เกี่ยวกับความหมายของคำว่าบุคลิกภาพนั้น ใ้มนักการศึกษาและนักจิตวิทยาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ต่าง ๆ กันดังต่อไปนี้

ดิงค์เมเยอร์<sup>1</sup> (Dinkmeyer, 1967) กล่าวว่า บุคลิกภาพประกอบด้วยความรู้สึกต่าง ๆ รวมทั้งทัศนคติ คุณค่า และพฤติกรรมที่ทำให้แต่ละบุคคลเป็นเอกลักษณ์บุคคล

<sup>1</sup> Don C. Dinkmeyer, Child Development: The Emerging Self (New Delhi: Prentice -Hall of India Privated Ltd., 1976), pp.309-310.

เซียร์<sup>1</sup> (Sears, 1957) กล่าวว่า บุคลิกภาพหมายถึงกลุ่มของศักยภาพ ในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งชี้ให้เห็นถึงลักษณะของบุคคลนั้น กลุ่มศักยภาพทั้งกล่าวมีหลาย ชนิด และเกี่ยวข้องกับกระทำหลายอย่าง เช่น ความสามารถทางสติปัญญา ลักษณะ การเคลื่อนไหว ความสัมพันธ์กับบุคคล เช่น การก้าวร้าว และการพึ่งพาผู้อื่น

แอนาสตาซี<sup>2</sup> (Anastasi, 1968) กล่าวว่า บุคลิกภาพของบุคคลเกิดจาก ปฏิกริยาร่วมระหว่างพันธุกรรมกับสิ่งแวดล้อม พันธุกรรมอย่างเดียวกัน ในสิ่งแวดล้อมที่ ต่างกัน ย่อมก่อให้เกิดบุคลิกภาพของบุคคลที่ต่างกัน อย่างไรก็ตาม ในสภาพแวดล้อมที่ เหมือนกัน แม้ว่าบุคคลจะมีพันธุกรรมอย่างเดียวกัน ก็อาจก่อให้เกิดบุคลิกภาพที่ต่างกันได้

ฮิลการ์ด<sup>3</sup> (Hilgard, 1967) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นลักษณะของบุคคล และเป็นวิธีการแสดงออกซึ่งกำหนดการปรับตัวตามแบบฉบับของแต่ละบุคคล

นอล<sup>4</sup> (Noll, 1957) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือลักษณะในตัวบุคคลที่บุคคลอื่น สามารถทักสินใจได้ว่าเราเป็นอย่างไร ซึ่งหมายถึงผลรวมของอุปนิสัยและพฤติกรรม ได้แก่ สติปัญญา ความรู้ ทักษะ ความสนใจ และปฏิบัติาต่าง ๆ ที่ตอบสนองต่อ สิ่งแวดล้อม

ไอเซนค์<sup>5</sup> (Eysenck, 1947) ได้ให้ความหมายไว้ว่า บุคลิกภาพ คือ

---

<sup>1</sup> Robert R. Sears, Eleanor E. Maccoby and Harry Levin, Patterns of Child Rearing (Illinois: Row Peterson, 1957), p. 450.

<sup>2</sup> Anne Anastasi, Personality Development (New York: McGraw-Hill Book Co., 1968), p. 111.

<sup>3</sup> E.R. Hilgard and C.A. Richard, Introduction to Psychology, 4th ed. (New York: Harcourt, Brace and World, Inc., 1967), p. 462.

<sup>4</sup> Victory H. Noll, Introduction to Educational Measurement (Boston: Houghton Mifflin Co., 1957), p. 277.

<sup>5</sup> H.J. Eysenck, Dimension of Personality (London: Rontledge and Kegan Paul, 1947), p. 25.

การกระทำทั้งหมด หรือเป็นแบบพฤติกรรมทั้งหมดของอินทรีย์ ซึ่งเป็นผลมาจากพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม บุคลิกภาพเกิดจากการปะทะสัมพันธ์กันระหว่างส่วนสำคัญ 4 ส่วนด้วยกัน ได้แก่ ความคิด ลักษณะนิสัย อารมณ์ ความรู้สึก และองค์ประกอบทางร่างกาย

อัลลพอร์ท<sup>1</sup> (Allport, 1967) ได้ให้ความหมายไว้ว่า บุคลิกภาพ คือ ลักษณะส่วนรวมที่เปลี่ยนแปลงได้ในแต่ละบุคคล ซึ่งมีระบบทางกายและทางจิตกำหนดให้มีการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมแตกต่างจากผู้อื่น

เฮบบ์<sup>2</sup> (Hebb, 1966) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพ เป็นโครงสร้างของลักษณะ (characteristics) ของแต่ละคน และเป็นแนวทางความประพฤติซึ่งกำหนดการปรับตัวให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของแต่ละคนกับสิ่งแวดล้อม เน้นเฉพาะถึงลักษณะบุคคลซึ่งก่อให้เกิดผลในการเข้ากับผู้อื่น นั่นคือ บุคลิกภาพรวมถึงลักษณะต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่อการปรับตัวของแต่ละคน

มันน์<sup>3</sup> (Munn, 1969) ได้ให้ความหมายไว้ว่า บุคลิกภาพของบุคคลเป็นผลรวมของลักษณะทางพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม และผลของบุคลิกภาพเป็นความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน (interaction) ระหว่างสถานการณ์ทางชีวภาพ สถานภาพทางสังคม และอิทธิพลทางวัฒนธรรม

สแทกเนอร์<sup>4</sup> (Stagner, 1961) กล่าวว่า ตัวกำหนดความแตกต่าง

<sup>1</sup> Gordon W. Allport, Personality: Psychological Interpretation, cited by Calvin S. Hall and Gardner Linzey, Theory of Personality, p. 263.

<sup>2</sup> Donald O. Hebb, A Textbook of Psychology, cited by E.E. Baughman, Personality: The Psychological Study of the Individual (New Jersey: Prentice-Hall, inc., 1972), p.10.

<sup>3</sup> Norman L. Munn, Introduction to Psychology, 2d ed. (Boston: Houghton Mifflin Co., 1969), p. 98.

<sup>4</sup> Ross Stagner, Psychology of Personality 3d ed. (New York: McGraw-Hill Book Co., 1961), pp. 361-516.

ทางบุคลิกภาพของเด็ก ได้แก่ องค์ประกอบทางชีวภาพ (biological factors) อิทธิพลของฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว สถานภาพการสมรสของบิดามารดา การอบรมเลี้ยงดูที่บ้าน ทัศนคติของบิดามารดา รวมถึงอิทธิพลทางโรงเรียน ได้แก่ วิธีการสอนของครู และเพื่อนที่เรียนอยู่ด้วยกัน รวมทั้งอาจขึ้นอยู่กับอิทธิพลของสื่อสารมวลชนด้วย

แคทเทล<sup>1</sup> (Cattell, 1964) ได้เน้นถึงอิทธิพลของวัฒนธรรมและสังคมที่มีต่อพฤติกรรมและบุคลิกภาพไว้ว่า สถาบันทางสังคมที่กลมกลืนหรือมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพมีหลายสถาบัน แต่ที่สำคัญที่สุด คือ ครอบครัว และที่สำคัญรองลงมา คือ โรงเรียน สถาบันอาชีพ กลุ่มที่บุคคลเป็นสมาชิก ศาสนา พรรคการเมือง และประเทศชาติ

เลอวิน<sup>2</sup> (Lewin, 1935) เชื่อว่า บุคลิกภาพของบุคคลเกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมที่มีต่อเขา บุคลิกภาพของบุคคลจะเป็นเช่นไรย่อมแล้วแต่การที่บุคคลรับรู้และตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมนั้นเขาอย่างไร

บอสซาร์ด<sup>3</sup> (Bossard, 1966) ได้ให้ความหมายไว้ว่า บุคลิกภาพเป็นผลผลิตของสภาพสังคม เพราะเกิดจากการที่เขาได้มีปะทะสัมพันธ์กับบุคคล และเกิดจากการที่เขาได้เรียนรู้มาตามวัฒนธรรม

ซาร์ง บัวศรี<sup>4</sup> ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพของบุคคลมิใช่เป็นสิ่งที่เกิดมาพร้อมกับบุคคลนั้นได้ทั้งหมด ยกเว้นเพียงรูปร่าง หน้าตา สีผิวของร่างกายแล้ว นอกนั้นเกิดจากการฝึกฝน อบรม เรียนรู้และมีประสบการณ์ภายหลังทั้งสิ้น

<sup>1</sup>Raymon B. Cattell, Personality and Social Psychology (San Diego: Robert L. Knapp, 1964), pp. 509-549.

<sup>2</sup>Kert Lewin, A Dimension Theory of Personality, cited by D.C. Dinkmeyer, Child Development, p. 311.

<sup>3</sup>James H. Bossard and Eleanor Stober, The Sociology of Child development (New York: Harper and Row, 1966), p.5.

<sup>4</sup>ซาร์ง บัวศรี, หลักการศึกษาศาสตร์ (พระนคร : สำนักพิมพ์แพรวพิทยา, 2526), หน้า 32.

กมล เกฬิจิตร<sup>1</sup> ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า บุคลิกภาพหมายถึงคุณลักษณะส่วนรวมของพฤติกรรมของบุคคลที่แยกย่อยออกไปได้หลายลักษณะ เช่น ลักษณะทางกาย ทางใจ ความสามารถ อุปนิสัย การเข้าสังคม และกำลังใจ

กัญ ชุมสาย<sup>2</sup> ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ดังนี้ คือ หมายถึงกระบวนการรวมหน่วย (integration) อันหนึ่ง ประกอบขึ้นด้วยรูปร่างลักษณะและพฤติกรรมอันเป็นเครื่องสันนิษฐานของคนคนหนึ่ง ซึ่งทำให้คนอื่นกำหนดคุณค่าของคนนั้นด้วยอาวาท และไม่ใช่ด้วยพุทธิปัญญาหรือเชาวน์

สุชา จันทน์เอม<sup>3</sup> ได้ให้คำจำกัดความของคำว่าบุคลิกภาพไว้ว่า หมายถึงคุณลักษณะต่าง ๆ ที่รวมกันในตัวบุคคล และวิธีการแสดงออกทางพฤติกรรม ไม่จำเป็นว่าพฤติกรรมหรือคุณลักษณะเหล่านั้นจะดีหรือไม่ดี ดีหรือถูก

อรุณ มาลิก<sup>4</sup> ได้ให้คำจำกัดความของคำว่าบุคลิกภาพไว้ว่า หมายถึงลักษณะประจำตัวและวิถีแสดงออกโดยนัยแห่งระบบจิตและระบบกาย อันเผยให้เห็นแนวการปรับตัวของบุคคลต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีลักษณะเฉพาะตัว ไม่ซ้ำแบบใคร

ภิญโญ สาธร<sup>5</sup> ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพคือความเป็นตัวเองของบุคคลในค่านกายภาพ และความต้องการหรือความจำเป็นเฉพาะอย่างของบุคคลแต่ละคนซึ่งมีไม่เหมือนกัน

<sup>1</sup>กมล เกฬิจิตร, จิตวิทยาฉบับสมบูรณ์ (พระนคร: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2502), หน้า 420.

<sup>2</sup>กัญ ชุมสาย, ม.ล., จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน (พระนคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2508), หน้า 348.

<sup>3</sup>สุชา จันทน์เอม, จิตวิทยาเพื่อความสุขในการดำรงชีวิต (พระนคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2520), หน้า 120.

<sup>4</sup>อรุณ มาลิก, คู่มือเรียนจิตวิทยาทั่วไป (กรุงเทพมหานคร: มิตรนราการพิมพ์, 2519), หน้า 328.

<sup>5</sup>ภิญโญ สาธร, "เรื่องของคน," วารสารวิสามนัญ 9 (มิถุนายน 2515): 29-33.

จากคำจำกัดความที่นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้ให้ไว้แล้ว สรุปรวมความแล้ว คำว่า บุคลิกภาพ หมายถึงลักษณะส่วนรวมอันเป็นลักษณะของแต่ละบุคคลที่ปรากฏออกมาให้เห็นได้ เป็นรูปร่าง หน้าตา สติปัญญา ความรู้สึกนึกคิด ความสามารถ ความสนใจ และ ปฏิกริยาต่าง ๆ ที่ตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งแต่ละคนก็จะมีบุคลิกภาพแตกต่างกันออกไป ความอิทธิพลของพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม

ส่วนทฤษฎีบุคลิกภาพนั้นได้เกิดขึ้นหลายทฤษฎีด้วยกัน ซึ่งสามารถสรุปแนวการอธิบายเกี่ยวกับบุคลิกภาพได้ 4 แบบด้วยกัน<sup>1</sup> คือ

1. อธิบายตามทฤษฎีตามแบบบุคลิก (type theory) ทฤษฎีนี้เป็นการกล่าวถึงแบบของบุคลิกภาพว่า แต่ละคนจะมีบุคลิกภาพแบบใดนั้นสามารถสังเกตได้จากวิถีชีวิต (life style) ที่บุคคลนั้นดำเนินชีวิตของเขา เช่น ถ้าเป็นคนชอบเป็นใหญ่ (dominating) ก็จะมีลักษณะมักใหญ่ใฝ่สูง หรือมีลักษณะแบบแสดงตัว ดังนั้น รูปแบบของพวกแสดงตัวจะสังเกตได้ว่ามักเป็นคนที่ชอบสมาคมกับผู้อื่น ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้ง่าย มองโลกในแง่ดี เป็นต้น

2. อธิบายตามทฤษฎีลักษณะนิสัย (trait theory) ทฤษฎีนี้มีรากฐานบนความเชื่อว่า เมื่อบุคคลเรียนรู้ว่า หากตนประพฤติเช่นนั้นแล้ว จะทำให้ตนเองพอใจ สบายใจ หรือได้รับการยกย่องจากสังคมก็จะแสดงออกไป กลายเป็นลักษณะนิสัยของคนนั้นไป เช่น เป็นคนที่มีความเกรงใจไม่กล้าแสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งผู้ใหญ่ ก็จะได้รับคำชมเชยว่าเป็นผู้ดี อ่อนน้อม เป็นที่รักใคร่และไว้วางใจของผู้ใหญ่ เป็นต้น

3. อธิบายตามทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (psychoanalytic theory) ทฤษฎีนี้จะเน้นถึงการพัฒนาที่สืบเนื่องมาตั้งแต่วัยเด็กระยะต้น ๆ ซึ่งยังผลให้มีโครงสร้างบุคลิกภาพแบบถาวร เช่น คนที่รู้จักเรื่องความสะอาด พิถีพิถัน เจาะระเบียบ คือ และกระหนักรอยยิ้ม อธิบายว่า ลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าวเกิดจากการที่มารดาจู้จี้ เกี่ยวข้องเรื่องขับถ่ายกับบุตรตั้งแต่เล็ก ๆ หรือเป็นแบบของคนที่มีบุคลิกภาพระงัดงันในชั้นทารกหนัก (anal type) นอกจากนี้ ทฤษฎีนี้จะเน้นถึงพลังขัดแย้งในจิตใจ อันเป็นการขัดแย้งระหว่างโครงสร้างพลัง 3 ชนิดของบุคลิกภาพ ซึ่งประกอบด้วย ไอดี (Id) อีโก (Ego)

<sup>1</sup> อองุ่น มาลิก, คู่มือจิตวิทยาทั่วไป, หน้า 331-338.

## และ ซุปเปอร์อีโก (Superego)

ไอดี ประกอบด้วยแรงขับเคลื่อนตามสัญชาตญาณเพศ และสัญชาตญาณรุกราน ถ้าหากไม่มีการเหนี่ยวรั้งแล้ว ไอดี จะหาทางที่จะทำให้สมปรารถนาอย่างไม่มีเหตุผลใด ๆ ทั้งสิ้น การกระทำใด ๆ ที่เอาแต่ใจตัวเองซึ่งที่ปรากฏในพฤติกรรมของผู้ใหญ่ คือความเป็นทาสของ ไอดี นั่นเอง

อีโก เป็นตัวคั่นคอกับสังคมภายนอก รับภาระทำหน้าที่ที่การงานหรือบุคคลที่รับผิดชอบสอดส่องให้พฤติกรรมเข้ารูปกับสังคม และอยู่ในท่านองที่คนอื่นเขายอมรับ

ซูปเปอร์อีโก พัฒนาขึ้นมาจากประสบการณ์ของ อีโก และสังคม ตลอดจนกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่พ่อแม่กำหนด ดังนั้น ซูปเปอร์อีโก จึงทำหน้าที่ธรรมสำนึก (conscience) เทียบ อีโก ให้รู้ว่าสิ่งนั้นผิด อย่าทำ และสอนอีโก ให้ทำดี

4. อธิบายบุคลิกภาพในรูปของพฤติกรรมจำเพาะ (theory of behavioral specificity) ทฤษฎีนี้เชื่อว่าสถานการณภายนอก เจือปนไขทางสังคม ตัวเร่าต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ ณ สถานการณ์หนึ่ง ๆ เป็นตัวอิทธิพลให้อินทรีย์แสดงพฤติกรรมตอบโต้จำเพาะแต่ละครั้ง ความเชื่อเช่นนี้ก่อให้เกิดผลอันหนึ่งคือ มนุษย์สามารถสร้างสถานการณ์และวางเงื่อนไขที่เหมาะสมเพื่อให้บุคคลมีปฏิกิริยาตอบโต้ที่ถูกต้องตามปรารถนาได้

นักจิตวิทยาได้ตั้งทฤษฎีของตนขึ้นมา และได้อธิบายถึงบุคลิกภาพตามแนวความคิดของตนเองไว้มากมาย แต่การอธิบายลักษณะบุคลิกภาพต่าง ๆ ก็ยังคงมีลักษณะกว้าง ๆ อยู่นั่นเอง ในระยะต่อ ๆ มาจึงได้มีนักจิตวิทยาหันมาสนใจกับทฤษฎีบุคลิกภาพที่มุ่งศึกษาลักษณะพฤติกรรมในวงแคบเข้ามา ซึ่งในการวิจัยนี้ จะชอบมากกล่าวเฉพาะทฤษฎีที่กล่าวถึงบุคลิกภาพแบบเก็บตัว-แสดงตัว ดังต่อไปนี้

### บุคลิกภาพแบบเก็บตัว - แสดงตัว

บุคลิกภาพแบบเก็บตัว - แสดงตัว เป็นแบบบุคลิกภาพของ จุง (Jung) ซึ่งอยู่ในกลุ่มนักจิตวิทยาที่เชื่อในการแยกประเภทบุคลิกภาพ (type theory) นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้เชื่อว่า บุคลิกภาพของมนุษย์อาจแยกออกเป็นหมู่หรือพวก นักจิตวิทยากลุ่มนี้ที่สำคัญ คือ

จุง ( Jung ) เชลตัน ( Sheldon ) และ เครทซ์เมอร์ ( Kretschmer )<sup>1</sup> จุง<sup>2</sup> ได้กล่าวถึงบุคลิกภาพไว้ว่า "ทัศนคติโดยทั่วไปของคนเรามีอยู่ 2 อย่าง คือ หันเข้าหาตนเอง (introvert) และหันออกจากตนเอง (extravert) พวกหันเข้าหาตนเอง ได้แก่ บุคคลที่สนใจเรื่องภายในของตน และอยู่ในจิตใต้สำนึก ส่วนพวกหันออกจากตนเอง ได้แก่บุคคลที่สนใจเรื่องภายนอก" จุง ได้แบ่งลักษณะของคนออกเป็น 2 ประเภท<sup>3</sup> คือ

1. พวกที่เก็บตัว (introversion) เป็นพวกที่ชอบแยกตัวออกจากคนอื่น ไม่ค่อยสนใจโลกภายนอก ทำอะไรก็เก็บไปด้วยความระมัดระวัง และมักมีการวางแผนล่วงหน้า ปรับตัวยาก เป็นคนเงิบ เงาะระเงิบ ซื่อาย ไม่ชอบความตื่นเต้น ความสนุกสนาน ไม่ใคร่แสดงความรู้สึกออกมา

2. พวกที่แสดงตัว (extraversion) เป็นคนที่ชอบสมาคมกับคนอื่น ชอบความสนุกสนาน ความรื่นเริง ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ได้ง่าย เป็นคนกล้าแสดงออก มองโลกในแง่ดี ชอบกิจกรรมที่ทำให้ตื่นเต้น เป็นคนแสดงอารมณ์และความรู้สึกอย่างเปิดเผย

นอกจากนี้ จุง ยังได้กล่าวอีกว่า คนเราต้องมีทัศนคติที่จะหันเข้าหาตนเองและหันออกจากตนบ้างถึงจะเหมาะสม ถ้าบุคคลใดมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งเกินไปก็จะทำให้ลำบากในการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น และจะกลายเป็นโรคจิตไปได้ในที่สุด พวกที่มีลักษณะเก็บตัวมักเป็นโรคประสาทชนิด ไชคาสทีเนีย (psychasthenia) มีอาการกลัวสิ่งต่าง ๆ ทำอะไรซ้ำซาก บางครั้งเศร้าโศกหรือตื่นเต้นเกินไป นอกจากนี้

<sup>1</sup> อบรม สันนิบาต, รวมทฤษฎีจิตวิทยา (พระนคร: สำนักพิมพ์โอเคียนส์ไทร์, 2520), หน้า 154.

<sup>2</sup> Calvin S. Hall and Gardner Linzey, Theory of Personality, p. 88.

<sup>3</sup> วงพัทธ์ร์ ภูพันธ์ศรี, "ผลของการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและบุคลิกภาพของนักศึกษาหญิง" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารจิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523), หน้า 67.



พวกที่เก็บตัวมักเป็นโรคจิตชนิด สโคริโซฟริเนีย (schizophrenia) ซึ่งจะมีอาการชอบฝัน หมกความสนใจในสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ไม่ค่อยคบกับใคร และพยายามกลับไปสู่สภาพของตนเมื่อเป็นเด็ก ส่วนพวกแสดงตัวมักเป็นโรคจิตชนิดแมนนิค ก็เปเรสซีฟ (manic depressive) ซึ่งจะมีอาการตื่นเต้นมาก อารมณ์รุนแรง ว่องไวเกินไป อยู่หนึ่งไม่ไค้ คอมากก็จะถึงระยะที่มีอาการเศร้าซึม อารมณ์รุนแรงอาจฆ่าตัวตายไค้ นอกจากนี้ พวกแสดงตัวมักจะเป็นโรคประสาทชนิดฮิสทีเรีย (hysteria) ซึ่งจะมีอาการลืม โกรธง่าย ทำอะไรตามอารมณ์ อารมณ์จะเปลี่ยนแปลงเร็ว<sup>1</sup>

ดังนั้นจึงเห็นไค้ว่า เด็กที่มีลักษณะเก็บตัวและแสดงตัวมากเกินไป เป็นผู้ที่ควรไค้รับการช่วยเหลือโดยเร็ว เพื่อให้เขาเหล่านั้นสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมที่แวดล้อมไค้ได้อย่างมีความสุข ซึ่งถ้าปล่อยทิ้งไว้ นอกจากจะทำให้เกิดความยุ่งยากต่อการแก้ไขแล้ว ยังจะก่อให้เกิดปัญหาตามมาอีกมากมาย เช่น ปัญหาการเรียนการสอน ปัญหาในการที่เด็กจะออกไปดำเนินชีวิตอยู่ในสังคม เป็นต้น

ผลศึกษาเป็นวิชาที่สามารถพัฒนาบุคลิกภาพของคนไค้ โดยอาศัยการเล่นกีฬา และกิจกรรมผลศึกษาอื่น ๆ เช่น การลีลาศ การเต้นรำพื้นเมือง เกมสกีต่าง ๆ เป็นต้น เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดพัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพของบุคคล ให้พัฒนาไปในทางที่ดี เป็นที่ยอมรับของสังคม ทั้งสิ่งที่เป็นรูปร่างภายนอก เช่น หน้าตา ทรวดทรง สีผิว และสิ่งที่อยู่ภายใน เช่น ความสนใจ อารมณ์ ความต้องการ หัสนคติ เป็นต้น

### ผลศึกษาจะช่วยพัฒนาบุคลิกภาพไค้อย่างไร

ไค้มีผู้กล่าวถึงคุณค่าในการพัฒนาบุคคลของวิชาผลศึกษาไว้หลายแนวด้วยกัน ซึ่งจะขอนำมาถว้ถว้ต่อไปนี้

นันทิยา วงศ์เสรีพิพัฒนา และคณะ<sup>2</sup> ไค้กล่าวถึงคุณค่าของวิชาผลศึกษาไว้ว่า

<sup>1</sup> กอ สวัสดิทานิช และนางฉะลิว สุมาวงศ์, วิชาครู ทอน 3: จิควิทยา, อ้างถึงในเรื่องเดียวกัน

<sup>2</sup> นันทิยา วงศ์เสรีพิพัฒนา และคณะ, รายงานการวิจัยเรื่อง ผลของกีฬาและนันทนาการที่มีต่อการปรับแต่งบุคลิกภาพสำหรับนักเรียนที่มีทักษะอ่อน (กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524), หน้า 11.

สามารถช่วยพัฒนาบุคคลในค่านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. พัฒนาและรักษาสุขภาพทางกายช่วยพัฒนาอวัยวะและความเจริญเติบโตของร่างกาย เพื่อให้มีสุขภาพแข็งแรง สมบูรณ์ ไม่เจ็บป่วยได้ง่าย มีความคล่องแคล่วว่องไว กระปรี้กระเปร่าอยู่เสมอ
2. พัฒนาทางอารมณ์ ความพอใจ และการปรับตัวเข้ากับสังคม รู้จักให้ความร่วมมือ มีระเบียบ กติกา และเล่นอย่างยุติธรรม รู้จักความอดทน
3. พัฒนาการเป็นพลเมืองดี มีบุคลิกภาพที่ดีตามระบอบประชาธิปไตย รู้คุณค่าของศีลธรรม มีน้ำใจนักกีฬา นักเรียนมีโอกาสแสดงออกซึ่งความสามารถ ซึ่งจะทำให้ทราบถึงบุคลิกภาพและพัฒนาการของเด็กได้ รู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น รู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รู้จักบังคับตนเอง มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น
4. ช่วยส่งเสริมให้เกิดรู้จักคิด ทักสินใจ เข้าใจและรู้คุณค่าของแต่ละบุคคล และช่วยส่งเสริมงานวัฒนธรรมและมนุษยสัมพันธ์ระหว่างตนเองและผู้อื่น

วรงค์ พิพิธชอบ<sup>1</sup> ได้กล่าวไว้ว่า " . . . ก็หาส่งเสริมความเป็นผู้มี ความเข้าใจและสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ สิ่งแวดล้อม หมู่คณะ และสังคมที่ตน มีชีวิตอยู่ได้เป็นอย่างดี" และได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาไว้ว่า พลศึกษานั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อ<sup>2</sup>

1. การพัฒนาทางกาย
2. การพัฒนาการทำงานประสานกันระหว่างประสาทและกล้ามเนื้อ
3. การพัฒนาทางสังคม
4. การพัฒนาทางจิตใจ
5. การพัฒนาทางอารมณ์

<sup>1</sup> วรงค์ พิพิธชอบ, หลักและวิธีสอนพลศึกษาในชั้นมัธยมศึกษา (พระนคร: สำนักพิมพ์อ้อมศึกษา, 2513), หน้า 6.

<sup>2</sup> \_\_\_\_\_, หลักและวิธีสอนพลศึกษา (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2523), หน้า 2-15.

บุคควอลเทอร์<sup>1</sup> (Bookwalter, 1969) โคลกล่าวไว้ว่า พลศึกษาเป็นการพัฒนาที่โผล่ที่สุดทางด้านการและการปรับตัวทางร่างกาย จิตใจ และสังคม โดยได้รับการสอนและการเข้าร่วมกิจกรรมประเภทกีฬา

ฮาร์สัน<sup>2</sup> (Harson, 1970) โคลกล่าวไว้ว่า การปรับตัวทางสังคมนั้นเป็นความต้องการพื้นฐานที่เด็กควรจะได้รับ การสั่งสอน อบรม กิจกรรมพลศึกษาสามารถตอบสนองความต้องการเหล่านี้ได้ เด็กที่ปรับตัวได้คั้นพบว่า เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จจากการเล่นกีฬา และมีพัฒนาการทางร่างกายที่สมบูรณ์มากกว่าผู้ที่ปรับตัวไม่ดี

จากทัศนะของนักการศึกษาเหล่านั้น จะเห็นได้ว่า บุคลิกภาพเป็นสิ่งที่สามารถพัฒนาให้ดีขึ้นได้ สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ องค์ประกอบอย่างหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาบุคลิกภาพให้ดีขึ้นได้ก็คือ การเข้าร่วมกิจกรรมพลศึกษา เพราะเป็นกิจกรรมที่สามารถจำลองสถานการณ์ในสังคมให้ผู้เข้าร่วมได้ฝึกปฏิบัติ โดยทำกิจกรรมไปคามบทบาทและหน้าที่ของตนเสมือนอยู่ในสังคมจริง ๆ โดยมีกฎและกติกาซึ่งเปรียบเสมือนกฎหมายเป็นข้อบังคับ ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมปฏิบัติตามอันจะทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมองเห็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตนเอง และจะได้ปรับปรุงบุคลิกภาพที่ไม่น่าพอใจให้ดียิ่งขึ้น

ในชีวิตประจำวันก็มีปัญหาที่เราพบบ่อย ๆ คือ ปัญหาทางด้านสรีรวิทยา ปัญหาทางด้านสังคม ปัญหาทางด้านอารมณ์ และปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ใน 3 ปัญหาแรก กิจกรรมพลศึกษาสามารถช่วยได้เป็นอย่างดี

ทางด้านสรีรวิทยา กิจกรรมพลศึกษาสามารถช่วยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความแข็งแรง สุขภาพสมบูรณ์ กระปรี้กระเปร่าอยู่เสมอ ร่างกายมีการเจริญเติบโตเป็นปกติ

<sup>1</sup> Karl W. Bookwalter, Physical Education in Secondary School, อ้างถึงใน นันทิยา วงศ์เสรีพัฒนา และคณะ, รายงานการวิจัยเรื่อง ผลของกีฬาและนันทนาการที่มีต่อการปรับแต่งบุคลิกภาพสำหรับนักเรียนที่มีทักษะอ่อน, หน้า 9.

<sup>2</sup> Leonard A. Harson, Curriculum Foundations and Standard for Physical Education, อ้างถึงใน เรื่องเดียวกัน.

การเคลื่อนไหวร่างกายมีจังหวะกลมกลืน สง่างาม ระบบประสาทและกล้ามเนื้อทำงานประสานกันดี ซึ่งจะทำให้มีบุคลิกภาพทางกายเป็นที่น่าชื่นชมยินดีแก่ผู้พบเห็นโดยทั่วไป

ทางก้านสังคม กิจกรรมพลศึกษาจะส่งเสริมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้เป็นอย่างดี โดยจะส่งเสริมให้เป็นบุคคลที่แสดงออกต่อบุคคลโดยทั่วไป มีความมั่นใจในตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเห็นอกเห็นใจและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รู้จักระงับอารมณ์ที่จะแสดงต่อบุคคลอื่น มีความเคารพในกติกาของสังคม นอกจากนี้ยังจะช่วยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับการยอมรับจากกลุ่มสังคม และมีความสำเร็จเกี่ยวกับฐานะทางสังคมมากขึ้น

ทางก้านอารมณ์ สภาพแวดล้อมของสังคมในปัจจุบัน รวมทั้งสถานภาพทางเศรษฐกิจและการทำงาน มักจะก่อให้เกิดความเครียดทางอารมณ์และความวิตกกังวลได้ง่าย ซึ่งเป็นสิ่งที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพทางกายและจิตใจเป็นอย่างมาก และจะส่งผลให้เกิดการแสดงอารมณ์ที่ไม่เหมาะสม การเข้าร่วมกิจกรรมพลศึกษาจะทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ร่าเริง ลดความตึงเครียดของประสาท ทำให้จิตใจผ่อนคลายและจะทำให้ลืมเรื่องราวต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดความเครียดและความกังวลลงได้ เมื่อความเครียดหมดไป สมองก็ปลอดโปร่งแจ่มใส มีความสุขุมเยือกเย็น สามารถใช้สติปัญญาวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล จะมีสภาพการแสดงออกของอารมณ์ที่มั่นคงและเหมาะสม คุณค่าของการออกกำลังกายที่มีต่อการพัฒนาทางก้านอารมณ์นี้ แพทยสภาแห่งประเทศไทย<sup>1</sup> ได้ให้คำแนะนำไว้ว่า

1. จิตใจผ่อนคลาย พทำให้แข็งแรง จิตใจเข้มแข็ง โรคหลายหายสูญ โรคหลายอย่างเกิดขึ้นได้จากจิตใจ เช่นแผลในกระเพาะอาหาร แรงดันเลือดสูง ทึค ทอมโท-รุษยุคเป็นพิษ ไขมันในเลือดสูง โรคหัวใจ โรคทึคเชื้อ มะเร็งในบางคน ฉะนั้น การออกกำลังกายเป็นประจำ ช่วยลดความตึงเครียดของประสาท และช่วยทำให้จิตใจผ่อนคลาย

<sup>1</sup>แพทยสภาแห่งประเทศไทย, คำแนะนำในการบริหารจิต อ้างถึงใน วรศักดิ์ เพียรชอบ, หลักและวิธีสอนพลศึกษา, หน้า 15.

### ผลศึกษาจะช่วยพัฒนาเด็กที่มีลักษณะ เก็บตัวและแสดงตัวเกินไปได้อย่างไร

ในการเรียนการสอนวิชาผลศึกษานั้น ในขณะที่เด็กเข้าร่วมกิจกรรม จะแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งสิ่งที่พึงปรารถนาและไม่พึงปรารถนา โดยที่เด็กไม่รู้ตัวและไม่ได้เสแสร้ง เพราะในขณะที่เข้าร่วมกิจกรรมนั้นเด็กจะเฝ้าพบเหตุการณ์ทั้งสิ่งที่พอใจและไม่พอใจ ฉะนั้น พฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกมานั้นจะเป็นไปตามภูมิหลังหรือพื้นเพเดิมอันแท้จริง ฉะนั้นครูก็สามารถรู้ถึงพฤติกรรมหรือลักษณะของเด็กได้ว่า เด็กคนไหนที่มีลักษณะ เก็บตัวหรือแสดงตัวมากเกินไป ซึ่งครูควรจะช่วยช่วยเหลือโดยด่วน

สำหรับเด็กที่มีลักษณะ เก็บตัวมากเกินไป ชอบแยกตัวออกจากหมู่ ก็อาจช่วยได้ โดยการกระตุ้นให้เด็กได้เข้าร่วมในกิจกรรมที่ต้องเล่นเป็นทีม ส่งเสริมให้เด็กได้มีการแสดงออกถึงความสามารถและทักษะของตนเองร่วมกับผู้อื่น ส่งเสริมให้เด็กได้ประสบความสำเร็จในสิ่งที่เด็กทำ ซึ่งเด็กจะรู้สึกภาคภูมิใจในความสำเร็จของตน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยกระตุ้นพฤติกรรมให้มีการแสดงออก เมื่อเด็กได้เข้าร่วมกิจกรรมบ่อย ๆ เด็กก็จะมีความมั่นใจในตนเอง กล่าวทำ กล่าวพูด กล่าวคิด กล่าวแสดงออกต่อบุคคลอื่น นอกจากนี้ ความสนุกสนานเพลิดเพลินจากกิจกรรมก็จะทำให้เด็กเป็นคนที่มีความร่าเริง มีความกระตือรือร้นอยู่เสมอ

ส่วนเด็กที่มีลักษณะการแสดงออกมากเกินไปนั้น เด็กเหล่านี้ก็มีอารมณ์รุนแรง ว่องไวเกินไป อยู่หนึ่งไม่ไค้ มักจะทำอะไรเกินเลยเสมอ ลักษณะเช่นนี้ผลศึกษาจะช่วยได้ โดยเด็กจะได้รับการชี้แนะจากครูให้ได้รับแนวทางที่ถูกต้องในการแสดงออกในขณะที่เข้าร่วมกิจกรรม และชี้แจงให้เห็นถึงสิ่งที่ถูกที่ผิดในสิ่งที่เขาได้แสดงออกมา เช่น ในการเล่นกีฬาอย่างหนึ่ง ถ้าหากเขามีเจตนาที่จะทำร้ายคู่ต่อสู้หรือเจตนาทำผิดกติกาต่าง ๆ อยู่เสมอ เขาอาจจะคิดว่าการกระทำเช่นนั้นถูกต้องแล้ว ซึ่งครูควรชี้แจงให้เห็นว่าความคิดของเขาไม่ถูกต้อง ควรจะเปลี่ยนพฤติกรรมเสียใหม่ เด็กจะมีความซัดแย้งในใจและคิดต่อไปอีกว่า เขากำลังทำผิด เมื่อเขายอมรับเช่นนี้ เด็กก็จะมีประสบการณ์ที่ถูกต้อง และจะมีการปรับปรุงลักษณะนิสัยในทางที่ดีขึ้น

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกนักเรียนที่มีลักษณะ เก็บตัว และแสดงตัวมาศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนวิชาผลศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วิชากิจกรรมเข้าจังหวะ และ

และวิชาคาบสองมือ เพื่อให้ทราบว่า นักเรียนกลุ่มเก็บตัวและกลุ่มแสดงตัว กลุ่มใดจะมี ผลการเรียนวิชาพลศึกษาคือดีกว่ากัน

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้นำสัมฤทธิผลทางการเรียนวิชากิจกรรมเข้าจังหวะ และ วิชาคาบสองมือ มาใช้เป็นตัวแทนของสัมฤทธิผลทางการเรียนวิชาพลศึกษา วิชาทั้งสองนี้ เป็นวิชาที่อยู่ในกลุ่มวิชาบังคับของหลักสูตรวิชาพลศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนั้น เพื่อให้เข้าใจทราบถึงจุดประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้าง ตลอดจนลักษณะรายวิชา ของวิชากิจกรรมเข้าจังหวะ และวิชาคาบสองมือ อย่างชัดเจน เพื่อให้มีความเข้าใจตรง กัน ผู้วิจัยจึงได้นำหลักสูตรวิชาพลศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 มาแสดงดังต่อไปนี้

หลักสูตรวิชาพลศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524<sup>1</sup>

#### ก. จุดประสงค์

1. ให้มีทักษะและนิสัยในการเล่นกีฬา และการออกกำลังกายด้วยกิจกรรม พลศึกษา เพื่อความสนุกสนาน และเพื่อสุขภาพ
2. ให้มีคุณธรรม เช่น ความมีน้ำใจนักกีฬา ความสามัคคี ความมีระเบียบ วินัย ความรับผิดชอบ ความยุติธรรม และสามารถนำคุณธรรมดังกล่าวนี้ไปใช้ในวิถีประ-  
จำวันได้เป็นอย่างดี
3. ให้เห็นคุณค่าของการกีฬา และเล่นกีฬาตามอุดมคติของการกีฬา เช่น กีฬาเพื่อสุขภาพ กีฬาเพื่อมิตรภาพ กีฬาเพื่อความสนุกสนาน
4. ให้สามารถพัฒนาและรักษาสรรพภาพทางร่างกายและจิตใจด้วยการออก กายกำลังกาย และเล่นกีฬาเป็นประจำ
5. ให้สามารถใช้วิจารณญาณเลือกเล่นกีฬา และออกกำลังกายตามสภาพ-  
การณ์และระดับความสามารถของตนเองด้วยความปลอดภัย
6. ให้มีความรัก และนิยมในพฤติกรรมของผู้เล่นกีฬาและผู้กีฬาที่ดี

<sup>1</sup>กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ, 2523), หน้า 182-192.

## ข. โครงสร้างของหลักสูตร

### 1. กลุ่มวิชาบังคับ

ให้เลือกจกภาคเรียนละ 1 วิชา จากรายวิชาต่อไปนี้

|        |                            |                   |     |               |
|--------|----------------------------|-------------------|-----|---------------|
| พ 001  | ห้องขำคาศาย                | 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค | 0.5 | หน่วยการเรียน |
| พ 002  | แฮนด์บอล                   | 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค | 0.5 | หน่วยการเรียน |
| พ 003  | วอลเลย์บอล                 | 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค | 0.5 | หน่วยการเรียน |
| พ 004  | เน็ตบอล                    | 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค | 0.5 | หน่วยการเรียน |
| พ 005  | แบดมินตัน                  | 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค | 0.5 | หน่วยการเรียน |
| พ 006  | คาบสองมือ                  | 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค | 0.5 | หน่วยการเรียน |
| พ 007  | พลอง                       | 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค | 0.5 | หน่วยการเรียน |
| พ 008  | ศิลปะป้องกันตัว            | 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค | 0.5 | หน่วยการเรียน |
| พ 009  | ฟุตบอล                     | 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค | 0.5 | หน่วยการเรียน |
| พ 0010 | กายบริหารประกอบ<br>ดนตรี   | 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค | 0.5 | หน่วยการเรียน |
| พ 0011 | ยูโด                       | 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค | 0.5 | หน่วยการเรียน |
| พ 0012 | ซอฟท์บอล                   | 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค | 0.5 | หน่วยการเรียน |
| พ 0013 | กิจกรรมเข้าจังหวะ          | 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค | 0.5 | หน่วยการเรียน |
| พ 0014 | ฮอกกี้นาม                  | 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค | 0.5 | หน่วยการเรียน |
| พ 0015 | ยิมนาสติก                  | 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค | 0.5 | หน่วยการเรียน |
| พ 0016 | เซปักตะกร้อ                | 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค | 0.5 | หน่วยการเรียน |
| พ 0017 | เทนนิส                     | 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค | 0.5 | หน่วยการเรียน |
| พ 0018 | ว่ายน้ำ                    | 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค | 0.5 | หน่วยการเรียน |
| พ 0019 | กิจกรรมสำรวจทาง<br>พลศึกษา | 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค | 0.5 | หน่วยการเรียน |

### 2. กลุ่มวิชาเลือก

|        |       |                   |   |               |
|--------|-------|-------------------|---|---------------|
| พ 0120 | กรีฑา | 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค | 1 | หน่วยการเรียน |
|--------|-------|-------------------|---|---------------|

|        |                    |                   |   |               |
|--------|--------------------|-------------------|---|---------------|
| พ 0121 | มวยปล้ำ            | 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค | 1 | หน่วยการเรียน |
| พ 0122 | ยกน้ำหนัก          | 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค | 1 | หน่วยการเรียน |
| พ 0123 | มวยไทย             | 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค | 1 | หน่วยการเรียน |
| พ 0124 | มวยสากล            | 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค | 1 | หน่วยการเรียน |
| พ 0125 | ง้าว               | 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค | 1 | หน่วยการเรียน |
| พ 0126 | โปโลน้ำ            | 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค | 1 | หน่วยการเรียน |
| พ 0127 | ฟลอร์เอ็กเซอร์ไซส์ | 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค | 1 | หน่วยการเรียน |
| พ 0128 | กระโดดค้ำ          | 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค | 1 | หน่วยการเรียน |
| พ 0129 | จักรยาน            | 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค | 1 | หน่วยการเรียน |
| พ 0130 | บาสเกตบอล          | 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค | 1 | หน่วยการเรียน |
| พ 0131 | ตะกร้อ             | 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค | 1 | หน่วยการเรียน |
| พ 0132 | รักบี้ฟุตบอล       | 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค | 1 | หน่วยการเรียน |
| พ 0133 | ยิงธนู             | 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค | 1 | หน่วยการเรียน |

### ค. คำอธิบายรายวิชา

#### 1. วิชากิจกรรมเข้าจังหวะ

##### ก) จุดประสงค์

- 1) ให้ความรู้ ความสามารถในกิจกรรมเข้าจังหวะ
- 2) ให้ความรู้ ความเข้าใจ ระเบียบประเพณีและมารยาทเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมเข้าจังหวะ
- 3) ให้รู้คุณค่า เห็นความสำคัญและสามารถนำกิจกรรมเข้าจังหวะไปใช้ออกกำลังกายในเวลาว่างได้อย่างปลอดภัย
- 4) ให้มีคุณลักษณะต่าง ๆ เช่น ความร่วมมือ ความกล้า ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสามารถในการแสดงออกทางค่านิยมกิจกรรมเข้าจังหวะ

##### ข) คำอธิบายรายวิชา

ความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาและคุณค่าของวิชากิจกรรมเข้าจังหวะ ทักษะการเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายให้เข้ากับ



จังหวัด ทักษะและวิธีการเคลื่อนไหวแบบต่าง ๆ ระเบียบประเพณี วัฒนธรรม และมารยาทในการเข้าร่วมกิจกรรมเข้าจังหวัดประเภท นั้น ๆ การนำกิจกรรมไปใช้ในการออกกำลังภายในโอกาสต่าง ๆ ใ้ถูกต้อง

## 2. วิชาคานสองมือ

### ก) จุดประสงค์

- 1) ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมา ระเบียบประเพณี เกี่ยวกับคานสองมือ
- 2) ให้เห็นคุณค่า และความสำคัญของการเล่นคานสองมือ ซึ่งเป็น ศิลปะการต่อสู้และการป้องกันตัวของไทยมาแต่โบราณ
- 3) ให้ความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะในการเล่นคานสองมือ สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางที่ถูกต้อง
- 4) ให้มีคุณลักษณะต่าง ๆ เช่น ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสุขุม รอบคอบ ความกล้าในการเล่นคานสองมือ

### ข) คำอธิบายรายวิชา

ความรู้เกี่ยวกับความเป็นมา ระเบียบและประเพณีที่เกี่ยวข้องกับ คานสองมือ ทักษะการรำ การตี และการต่อสู้ป้องกันตัว คุณค่า ความสำคัญ และวิธีการนำไปใช้ในทางที่ถูกต้องประโยชน์ การบริหาร และการบำรุงร่างกาย เพื่อให้การเล่นคานสองมือมีประสิทธิภาพ และปลอดภัย การปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้และการเก็บรักษาอุปกรณ์ คานสองมือ

### รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในปี ค.ศ. 1980 แมคซัค<sup>1</sup>(Maqsud) ได้หาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบแสดงตัว (extraversion) ลักษณะอารมณ์และอาการทางประสาท (neuroticism) และระดับสติปัญญา (intelligence) กับคะแนนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ โดยใช้ตัวอย่างประชากรที่เป็นนักเรียนชายระดับประถมศึกษาชั้นที่ 7 ของโรงเรียนในเมือง คาโน (Kano) ประเทศไนจีเรีย ที่มีอายุระหว่าง 12 ปี 4 เดือน ถึง 13 ปี 7 เดือน ระดับของลักษณะทางอารมณ์และการปรับตัวประเมินค่าโดยใช้แบบทดสอบ เจอีพีไอ (The Junior Eysenck Personality Inventory) ประเมินระดับสติปัญญาด้วยแบบทดสอบ อาร์เอสพีเอ็ม (Raven's Standard Progressive Matrices) ผลการศึกษาพบว่า การแสดงตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ และระดับสติปัญญามีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

ลินน์และกอร์ดอน<sup>2</sup> (Lynn and Gordon, 1961) ได้หาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการแสดงตัวและลักษณะอารมณ์และอาการทางประสาทกับเชาวน์ปัญญาและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาของ ราเวน (Raven's Progressive Matrices) วัดนักศึกษาที่มีลักษณะเก็บตัวและแสดงตัว ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบ เอ็มพีไอ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัย เอ็กซ์เตอร์ (Exeter) จำนวน 60 คน ผลการศึกษาพบว่า บุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัวไม่มีความสัมพันธ์กับเชาวน์ปัญญา และพบว่า ในสภาพการทำงานที่จะต้องมีการตอบสนองทางเงื่อนไขและใช้ความสนใจมาก ๆ นั้น นักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวจะทำได้ดีกว่านักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว แม้ว่า

---

<sup>1</sup>M. Maqsud, "Extraversion, Neuroticism, Intelligence and Academic Achievement in Northern Nigeria," The British Journal of Educational Psychology 50 (June 1980): 71-73.

<sup>2</sup>R. Lynn and I.E. Gordon, "The Relation of Neuroticism and Extraversion to Intelligence and Educational Attainment," British Journal of Educational Psychology 31 (June 1961): 194-203.

นักศึกษาประเภทเก็บตัวจะทำให้ช้ากว่าแต่ก็ถูกต้องกว่า ดังนั้น สัมฤทธิผลทางการเรียนของผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวจึงสูงกว่า

ไคลน์<sup>1</sup> (Kline, 1966) ได้ศึกษาลักษณะบุคลิกภาพแบบแสดงตัว และลักษณะอารมณ์และอาการทางประสาท กับสัมฤทธิผลทางการเรียนของนักศึกษาชาย และหญิง ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยใน กานา จำนวน 110 คน และได้ประเมินระเบียนการแสดงตัวและลักษณะอารมณ์และอาการทางประสาทโดยใช้แบบทดสอบ อี.พี.ไอ. (Eysenck Personality Inventory) ผลการศึกษาพบว่า บุคลิกภาพแบบแสดงตัวมีความสัมพันธ์ในทางลบกับสัมฤทธิผลทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ และลักษณะอารมณ์และอาการทางประสาทไม่มีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิผลทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

ฟินเลย์สัน<sup>2</sup> (Finlayson, 1970) ได้ศึกษาสัมฤทธิผลทางการเรียนของนักเรียนชายที่มีอายุระหว่าง 12-14 ปี ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บ - แสดงตัว และลักษณะอารมณ์และอาการทางประสาท โดยประเมินบุคลิกภาพและลักษณะอารมณ์และอาการทางประสาทด้วยแบบทดสอบ เจ.อี.พี.ไอ. (Junior Eysenck Personality Inventory) ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชายในกลุ่มอายุ 13-14 ปี ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวมีสัมฤทธิผลทางการเรียนดีกว่านักเรียนชายที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ส่วนในกลุ่มนักเรียนที่มีอายุ 11 ปี สัมฤทธิผลทางการเรียนของผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว และแบบแสดงตัวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ซาเวจ<sup>3</sup> (Savage, 1962) ได้หาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบแสดงตัว

<sup>1</sup>Paul Kline, "Extraversion, Neuroticism and Academic Performance Among Ghanadian University Students," British Journal of Educational Psychology 36 (February 1966): 92-93.

<sup>2</sup>D.S. Finlayson, "A Follow up Study of School Achievement in Relationship to Personality," British Journal of Educational Psychology 40 (November 1970): 344-349.

<sup>3</sup>R.D. Savage, "Personality and Academic Performance," British Journal of Educational Psychology 32 (November 1962): 251-253.



และลักษณะอารมณ์และอาการทางประสาทกับสัมฤทธิผลทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเป็นนักศึกษาชายหญิงของมหาวิทยาลัย นิวอิงแลนด์ จำนวน 180 คน และได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 5 กลุ่มตามลำดับของระดับการเรียน และประเมินระดับการแสดงตัวและลักษณะทางอารมณ์โดยใช้แบบทดสอบ เอ็มพีไอ (The Maudsley Personality Inventory) ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและลักษณะอารมณ์และอาการทางประสาท มีความสัมพันธ์กันในทางลบกับสัมฤทธิผลทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวมีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว

บรอกเบนท์<sup>1</sup> (Broadbent, 1959) ได้ศึกษาลักษณะบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัวของนักศึกษาระดับปริญญาโทในมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มเรียนดีและเรียนไม่ดี และประเมินระดับการแสดงตัวโดยใช้แบบทดสอบ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษากลุ่มเรียนดีมีลักษณะเก็บตัวมากกว่ากลุ่มที่เรียนไม่ดีอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ยังได้ทดสอบระดับสติปัญญาของนักศึกษาทั้งสองกลุ่มโดยใช้ข้อทดสอบ เอ็ม.พี.ไอ. ผลปรากฏว่า นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีระดับสติปัญญาไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าลักษณะการเก็บตัวและแสดงตัวไม่เกี่ยวข้องอยู่กับระดับสติปัญญา ซึ่งมีผลอย่างมากต่อสัมฤทธิผลทางการเรียน

ลินน์<sup>2</sup> (Lynn, 1959) ได้ใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ เอ็ม.พี.ไอ. วัดบุคลิกภาพของนักศึกษาชายหญิงชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยเอ็กซ์เทออร์ จำนวน 211 คน และกลุ่มควบคุมซึ่งประกอบด้วยนักศึกษาทางกานจิตวิทยาอาชีพ (occupational therapy Students) ชายและหญิงจำนวน 167 คน เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและลักษณะอารมณ์และอาการทางประสาทกับสัมฤทธิผลทางการเรียน ปรากฏว่า

<sup>1</sup>D.E. Broadbent, cited by R. Lynn, "Two Personality Related to Academic Achievement," British Journal of Educational Psychology 29 (November 1959): 214.

<sup>2</sup>R. Lynn, "Two Personality Related to Academic Achievement," British Journal of Educational Psychology 29 (November 1959): 213-216.

ลักษณะบุคลิกภาพแบบเก็บตัว-แสดงตัว และลักษณะอารมณ์และอาการทางประสาทไม่มีความสัมพันธ์กันกับสัมฤทธิผลทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่พบว่าผู้ที่สัมฤทธิผลทางการเรียนสูงได้คะแนนอารมณ์อ่อนไหวสูงและค่าการแสดงตัวต่ำ

เอนทวิสเทิล และ คันนิงแฮม<sup>1</sup> (Entwistle and Cunningham, 1968) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะอารมณ์และอาการทางประสาท กับสัมฤทธิผลทางการเรียนของนักเรียนชายหญิง ของโรงเรียนในเมือง อะเบอร์ดีน ที่มีอายุ 7 ปี และ 13 ปี จำนวน 2,995 คน โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ เจอทีไอ (Junior Eysenck Personality Inventory) ผลการศึกษาแสดงว่า (1) ลักษณะอารมณ์และอาการทางประสาทมีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิผลทางการเรียน กล่าวคือนักเรียนที่ได้คะแนนลักษณะอารมณ์และอาการทางประสาทสูง จะประสบความสำเร็จน้อยกว่านักเรียนที่ได้คะแนนลักษณะอารมณ์และอาการทางประสาทต่ำ (2) ลักษณะแสดงตัวไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับสัมฤทธิผลทางการเรียน แต่นักเรียนทั้งชายและหญิงที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว และนักเรียนชายที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวมีแนวโน้มที่จะมีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงข้ามกัน (3) นักเรียนหญิงที่มีความมั่นคงทางอารมณ์ และมีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว กับนักเรียนชายที่มีความมั่นคงทางอารมณ์และมีลักษณะเก็บตัว มีค่าเฉลี่ยของสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงที่สุด

ดีเซนา<sup>2</sup> (Desena, 1964) ได้เปรียบเทียบระดับการปรับตัวของเด็กที่เรียนคี่ปานกลาง และเด็กที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย จำนวน 1,061 คน ผลปรากฏว่า ในบรรดาเด็กทั้ง 3 กลุ่มนั้น

<sup>1</sup> N.J. Entwistle and S. Cunningham, "Neuroticism and School Attainment - A Linear Relationship," *British Journal of Educational Psychology* 38 (June 1968): 123-132.

<sup>2</sup> Paul A. Desena, "The Role of Consistency in Identifying Characteristics of Three Levels of Achievement," อ้างถึงใน อูโร สิงห์โต, "ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัวกับสัมฤทธิผลทางการเรียน" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522), หน้า 10.

เด็กที่มีผลการเรียนสูง มีความสามารถในการปรับตัวได้ดีและเร็วกว่าเด็กที่เรียนในระดับปานกลาง หรือระดับต่ำได้อย่างชัดเจน ซึ่งเป็นการสนับสนุนการศึกษาของ กิลล์ (Gill) ที่พบว่า เด็กที่เรียนดีจะมีความสามารถในการปรับตัวทางสังคมได้ดีกว่าเด็กที่มีผลการเรียนต่ำ เด็กพวกนี้จะแก้ปัญหาเกี่ยวกับความกังวลใจต่าง ๆ ได้ดีอีกด้วย จึงสามารถสรุปได้ว่าเด็กที่เรียนดีจะมีความสามารถในการปรับตัว ซึ่งการปรับตัวทางสังคมได้คตินั้นเป็นลักษณะหนึ่งของผู้ที่บุคลิกภาพแบบแสดงตัว จึงกล่าวได้อีกอย่างหนึ่งว่า เด็กที่เรียนดีจะมีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว

ริดดิ้ง<sup>1</sup> (Ridding, 1966) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ กับสัมฤทธิผลทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง จำนวน 600 คน ที่มีอายุตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ เอ็มพีไอ ของ ไอเซนค (Eysenck) และ เฮชเอสพีไอ (High School Personality Questionnaire) ของ แคทเทล (Cattell) ผลการวิจัยแสดงว่าไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างความมั่นคงทางอารมณ์กับสัมฤทธิผลทางการเรียน ลักษณะบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมีความสัมพันธ์กับผู้ที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูง ลักษณะบุคลิกภาพแบบเก็บตัวมีความสัมพันธ์กับผู้ที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ ส่วนลักษณะที่ชอบวิตกกังวลไม่มีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิผลทางการเรียน

มอร์แกน และ คอสทิล<sup>2</sup> (Morgan and Costill, 1972) ได้สำรวจบุคลิกภาพของนักวิ่งมาราธอน และนักมวยปล้ำ โดยใช้แบบทดสอบ อี.พี.ไอ. (Eysenck

<sup>1</sup> L.W. Ridding, "An Investigation of Personality Measures Associated with Over and Under Achievement in English and Arithmetics," British Journal of Educational Psychology 37 (November 1967):397-398.

<sup>2</sup> Morgan and Costill, "Psychological Characteristics of the Marathon Runner," cited by Richard M. Suinn, Psychology in Sport: Methods and Applications (Minnesota: Burgess Publishing Co., 1980),

Personality Inventory) พบว่านักวิ่งมาราธอนนั้น มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว ส่วนนักมวยปล้ำมีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว และพบอีกว่าทั้งนักมวยปล้ำและนักวิ่งมาราธอนมีความมั่นคงทางอารมณ์สูง

ลูกฮาร์ท<sup>1</sup> (Lukehart, 1969) ได้ทดสอบบุคลิกภาพของเด็กชายที่มีอายุระหว่าง 12 - 13 ปี โดยใช้แบบทดสอบ เจ.อี.พี.ไอ. (Junior Eysenck Personality Inventory) โดยการแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เลือกเรียนอเมริกันฟุตบอล หรือกลุ่มที่เป็นนักกีฬา กับ กลุ่มที่ไม่ได้เลือกเรียนอเมริกันฟุตบอล หรือกลุ่มที่ไม่ได้เป็นนักกีฬา ผลการศึกษาแสดงว่า กลุ่มที่เป็นนักกีฬามีลักษณะการแสดงตัวสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เป็นนักกีฬา และเมื่อได้ทดสอบซ้ำอีกครั้งเมื่อมีการแข่งขัน ปรากฏว่าผู้ที่ เป็นนักกีฬามีลักษณะการแสดงตัวสูงขึ้นกว่าเดิม ส่วนผู้ที่ไม่ได้เป็นนักกีฬานั้น มีลักษณะการแสดงตัวลดลงกว่าเดิม

โกลาส<sup>2</sup> (Golas, 1971) ได้ทดสอบบุคลิกภาพของนักกีฬาประเภทชกจำนวน 46 คน นักกีฬาประเภทบุคคลจำนวน 36 คน และผู้ที่ไม่ได้เป็นนักกีฬาจำนวน 40 คน โดยใช้แบบทดสอบ อี.พี.ไอ. (Eysenck Personality Inventory) พบว่าผู้ที่ เป็นนักกีฬามีลักษณะการแสดงตัวสูงกว่าผู้ที่ไม่ได้เป็นนักกีฬาอย่างมีนัยสำคัญ

บิคคูลล์<sup>3</sup> (Biddulph, 1954) ทำการวิจัยเกี่ยวกับการปรับตัวทางสังคม

<sup>1</sup> Lukehart, "The Effect of a Season of Interscholastic Football in the Personality of Junior High School Males," cited by Ibid., pp. 8-10.

<sup>2</sup> Golas, "Comparative Study of Two Personality Dimension Athletes and Non-Participants," cited by Ibid., p.152.

<sup>3</sup> A.G. Biddulph, "The Study of Athletic Achievement and Social Adjustment of High School boys," อ้างถึงใน วรศักดิ์ เพ็ชรชอบ, หลักและวิธีสอนวิชาพลศึกษา, หน้า 10.

ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ผลปรากฏว่า นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการกีฬาสูง จะมีความสามารถในการปรับตัวทางสังคมได้ดีกว่านักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการกีฬาต่ำ

เชนเกล<sup>1</sup> (Schendel, 1965) ได้สำรวจทักษะของการกีฬาและพฤติกรรมของการปรับตัว พบว่านักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาซึ่งมีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษา ในโรงเรียนที่มีการจัดโปรแกรมดี จะมีทักษะในการกีฬาดี และมีพฤติกรรมในการปรับตัวดีกว่านักเรียนที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในโปรแกรมพลศึกษา

เบนสัน<sup>2</sup> (Benson, 1959) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จทางด้านการเล่นกีฬาต่อการปรับตัว พบว่าผู้ที่ประสบความสำเร็จทางการกีฬาจะได้รับการยกย่องจากนักศึกษาด้วยกัน เนื่องมาจากผลสำเร็จทางกีฬามากกว่าสาเหตุอื่น ๆ

อุไร สิงห์โต<sup>3</sup> ได้หาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัว กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายและหญิง อายุระหว่าง 15-17 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 160 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบทดสอบ เอ็ม.พี.ไอ. และมาตราประเมินค่าจากอาจารย์ผู้สอน ใช้สำหรับจำแนกนักเรียนออกเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัว ผลการวิจัยแสดงว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนแตกต่างกับนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และยังพบอีกว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว

<sup>1</sup>J. Schendel, "Psychological Differences Between Athletes and Nonparticipants in Athletic at Three Educational Levels," อ้างถึงใน เรื่องเดียวกัน.

<sup>2</sup>T.E. Benson and Others, "Relationship and Personal Adjustment," อ้างถึงใน เรื่องเดียวกัน.

<sup>3</sup>อุไร สิงห์โต, "ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัว กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522), หน้า 43-44.



สมทรง สุวรรณเลิศ<sup>1</sup> ได้ศึกษาบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแสดงตัวโดยใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพ เอ็ม.พี.ไอ. ศึกษากรุปตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ถึงปีที่ 3 จำนวน 300 คน นักเรียนฝึกหัดครู 300 คน และนักศึกษาแพทย์ 300 คน จากการเปรียบเทียบผลที่ได้จากคนไทยทั้ง 3 กลุ่ม กับกลุ่มชาวอเมริกัน และชาวอังกฤษ พบว่ากรุปตัวอย่างของคนไทยได้รับคะแนนต่ำกว่านักศึกษาชาวอเมริกัน และใกล้เคียงกับปกติวิสัย ( Norm ) ของกลุ่มชาวอังกฤษในลักษณะการแสดงตัว หรือกล่าวได้ว่า คนไทยมีลักษณะโน้มเอียงไปทางเก็บตัวมากกว่าชาวอเมริกัน และคล้ายคลึงกับชาวอังกฤษ ซึ่งมีลักษณะเก็บตัวมากกว่าชาวอเมริกัน

วันเพ็ญ อายูการ<sup>2</sup> ได้ศึกษาลักษณะและความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่แสดงออกถึงบุคลิกภาพแบบเก็บตัวหรือแสดงตัวกับการยอมรับตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวัยรุ่นในโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดชลบุรี กรุปตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนอายุระหว่าง 13 - 20 ปี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีที่ 3 และปีที่ 5 จากโรงเรียน 3 แห่ง จำนวน 307 คน เป็นนักเรียนชาย 184 คน นักเรียนหญิง 123 คน เครื่องมือที่ใช้ คือแบบสอบถามจำนวน 100 ข้อ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของนักเรียน 2) แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะและพฤติกรรมที่แสดงออกถึงบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัว รวม 140 ข้อ 3) แบบสอบถามแสดงการยอมรับตนเอง 50 ข้อ 4) คะแนนสอบประจำภาคกลาง ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) นักเรียนชายวัยรุ่นมีลักษณะแสดงตัวมากกว่านักเรียนหญิงวัยรุ่น 2) นักเรียนวัยรุ่นคอนคันทันมีลักษณะเก็บตัวมากกว่านักเรียนวัยรุ่นคอนปลาย 3) นักเรียนที่แสดงตัวและเก็บตัวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน

<sup>1</sup>สมทรง สุวรรณเลิศ และคณะ, "การทดสอบ The Maudsley Personality Inventory ในนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและระดับมหาวิทยาลัย," วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย 14 (มกราคม-กุมภาพันธ์ 2512) : 17-29.

<sup>2</sup>วันเพ็ญ อายูการ, "การศึกษาลักษณะและความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่แสดงออกถึงบุคลิกภาพแบบเก็บตัวหรือแสดงตัวกับการยอมรับตนเองและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน" (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2512).

จากรายงานการวิจัยเหล่านี้จะเห็นได้ว่า ยังไม่มีผู้ทำการวิจัยเปรียบเทียบสัมฤทธิผลทางการเรียนวิชาพลศึกษาของผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัวโดยตรงเลย นอกจากการสำรวจบุคลิกภาพค่านิยมเก็บตัวและแสดงตัวของนักกีฬาประเภทต่าง ๆ เท่านั้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้เลือกศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของสัมฤทธิผลทางการเรียนวิชาพลศึกษาของผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัวเพื่อที่จะทำให้ทราบว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวหรือแบบแสดงตัวที่จะมีผลการเรียนวิชาพลศึกษากี่เท่ากัน



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย